

BIRŽŲ RAJONE TVARKOMI EUROPOS SĄJUNGOS REIKALAVIMŲ NEATITINKANTYS SĄVARTYNAI

Biržų rajone yra 21 įvairaus dydžio sąvartynai ir šiukšlynai. Šiuose sąvartynuose atliekų priėmimas ir tvarkymas neatitiko Europos Sąjungos (toliau – ES) Atliekų sąvartynų direktyvos reikalavimų bei jie yra pavojingi arba potencialiai pavojingi aplinkai ir žmonių sveikatai. Nuo 2009 m. liepos 16 d. šie sąvartynai neeksploatuojami ir šiuo metu regione veikia vienintelis Panevėžio regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas Dvarininkų kaime Panevėžio rajone.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – Panevėžio RATC) įgyvendina Panevėžio regiono senų sąvartynų ir šiukšlynų uždarymo projektą. Biržų rajono sąvartynų uždarymas yra sudėtinė Panevėžio regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimo projekto dalis, kuri apima:

- Biržų miesto buitinių atliekų sąvartyno (Ožkiniškio) uždarymą. Šis sąvartynas priskiriamas aukšto prioriteto sąvartynų grupei. Ožkiniškio sąvartynas yra Ožkiniškio kaimo apylinkėse Biržų rajone, nuo Biržų miesto nutolęs apie 4 kilometrus. Šis sąvartynas buvo eksploatuojamas nuo 1984 metų, eksploatuojanti įmonė – UAB „Biržų komunalinis ūkis“. Šiame sąvartyne buvo kaupiamos nerūšiuotos buitinės atliekos iš Biržų miesto bei kitų rajono gyvenviečių.
- Vidutinio prioriteto kategorijai priskiriami sąvartynai, kurių plotas nedidelis, kur nebuvo pastebėta ženkliai taršos, tačiau teritorija yra arti šulinių, vandens telkinių ar namų. Biržų rajone tokių sąvartynų yra 4.
- Žemo prioriteto kategorijai priskiriami nedideli sąvartynai ir šiukšlynai, kuriuose nebuvo pastebėta tarša ir vieta nėra arti šulinių, vandens telkinių, namų, dirbamų laukų. Biržų rajone tokių sąvartynų ir šiukšlynų yra 16.

Vidutinio ir žemo prioriteto sąvartynai uždaromi vykdant tokius darbus: surenkamos atliekos esančios už sąvartynų teritorijos; sustumdomos ir sutankinamos atliekos, kurių tūris po sutankinimo sumažėja apie 20 %; suformuojamas atliekų kaupis; sutankintos atliekos užpilamos gruntu, uždengiamo sluoksnio (kaupo) storis – 0,5 m; paviršiaus nuolydžio suformavimas; apželdinama užpilta teritorija; pastatomi apsauginiai ženklai bei sutvarkomas kraštovaizdis. Rengiant šių teritorijų uždarymo planą, buvo nustatyta, kad dirvožemiui, požeminiam ir paviršiniam vandeniui nėra potencialios grėsmės, todėl dujų drenažo įrengti nereikia. Taip pat, sąvartynų uždarymo metu laikomasi aplinkosauginių ir higieninių saugos reikalavimų, todėl poveikio aplinkai nebus.

Šis Panevėžio RATC vykdomas projektas susijęs su Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano strateginiu tikslu – iki 2011 m. pabaigos uždaryti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane 2007 – 2013 m. numatoma sukurti atliekų tvarkymo sistemą, kuri užtikrintų žmonių sveikatai ir aplinkai saugų visų atliekų srautų tvarkymą. Panevėžio RATC vykdydamas Panevėžio regiono senų sąvartynų ir šiukšlynų uždarymo projektą prisideda prie Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano nuostatų įgyvendinimo.

Panevėžio regiono atliekų tvarkymo plano tikslai yra:

- Mažinti atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai.
- Užtikrinti racionalų atliekų medžiaginių ir energetikos išteklių naudojimą.

Šių tikslų yra siekiama kuriant regioninę atliekų tvarkymo sistemą. Regioninės atliekų tvarkymo sistemos Panevėžio regione sukūrimas apima atliekų surinkimo, rūšiavimo, naudojimo bei šalinimo sistemų planavimą ir sukūrimą ar modernizavimą, senų sąvartynų uždarymą ir rekultivavimą, naujų, modernių atliekų šalinimo įrenginių statybą, efektyvų atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimą

ir administravimą.

Nuo 2009 m. liepos 16 d. regione, kuris apima Biržų, Kupiškio, Panevėžio, Pasvalio, Rokiškio rajonų ir Panevėžio miesto savivaldybių teritorijas, veikia tik vienintelis Panevėžio regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas Dvarininkų kaime, Panevėžio rajone. Vykdomo projekto metu Panevėžio regione bus sutvarkyti 94 Europos Sąjungos reikalavimų neatitinkantys sąvartynai.

Įgyvendinus projektą sumažės uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai.

Projektas finansuojamas Europos Sąjungos Sanglaudos fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Plačiau su vykdomu projektu galima susipažinti UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras tinklalapyje www.prac.lt.

Šio projekto viešinimo paslaugas teikia UAB „Socialinis institutas“.